

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Bestuur, Economie en Middelen

DATUM	14-7-2020	REFERENTIE	Benedikte Lampe
ONS NUMMER	8211822E	DOORKIESNUMMER	0621124622
NUMMER PS	2020BEM123	E-MAILADRES	Benedikte.Lampe@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	1. Vitaliteitsonderzoek recreatieparken en jachthavens. 2. Inventariserend veiligheidsbeeld op vakantieparken in Midden- Nederland.	PORTEFEUILLEHOUDER	CvdK

Onderwerp Statensbrief:
Aanpak Vitale Vakantieparken

Voorgestelde behandeling:
Ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Om inzicht te krijgen in de vitaliteit van de vakantieparken, campings en jachthavens is het nodig om de stand van zaken in beeld te brengen. Daarnaast is het van belang om een toekomstperspectief (excelleren/transformeren/revitaliseren) in beeld te brengen en realistische en gemotiveerde aanbevelingen voor een vervolgproces te doen. Daarom is medio 2019 besloten om een vitaliteitsscans per park en per regio te laten uitvoeren en zogenoemde transformatiescans te maken. Verder is het RIEC Midden-Nederland gevraagd een inventariserend veiligheidsbeeld te maken met betrekking tot vakantieparken, jachthavens en campings. De resultaten van beide onderzoeken treft u hierbij aan.

Aanleiding voor beide onderzoeken was een impuls van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koningsrelaties (BZK) vanuit de Landelijke Actie-agenda Vakantieparken en tegelijkertijd het voornemen uit het coalitieakkoord 2019-2023 'nieuwe energie voor Utrecht', om samen met gemeenten en ondernemers een integrale aanpak voor de verblijfsrecreatie op te stellen.

Beide onderzoeken zijn niet alleen in de provincie Utrecht uitgevoerd maar ook voor de gemeente Wijdemerren. De Gemeente Wijdemerren heeft gevraagd om te kunnen deelnemen aan dit onderzoek, omdat de gemeente geen onderdeel was van eerder onderzoek in Noord-Holland. De provincie Utrecht heeft hiermee ingestemd vanwege de link met het plangebied in de provincie Utrecht en de samenwerking met RIEC (het RIEC werkt voor Utrecht, Gooi- en Vechtstreek).

Resultaten vitaliteitsonderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar de vitaliteit geeft een eerste beeld van hoe de verblijfsrecreatiesector in de provincie Utrecht ervoor staat. Daaruit komen de volgende **conclusies** naar voren.

- a. Er is urgentie om met de sector aan de slag te gaan. Vooral in de parken met bungalows blijkt er een grote groep niet-vitale bedrijven. Dit zijn bedrijven waarbij er geen of een slecht toekomstperspectief is voor toeristisch gebruik. Daarnaast zijn er relatief veel 'tweede huizenparken' en vaste staanplaatsen op campings, waar vooral de eigenaren gebruik van maken en daarom niet beschikbaar zijn voor vrije toeristische plekken. Plekken waar een toerist voor een weekend of week kan verblijven.
- b. Om de gemiddelde vitaliteit van de sector te verhogen, is het noodzakelijk om in te zetten op:
  - Het vergroten van het aandeel 'voorlopers en 'middenmoters'. Dit zijn de parken met kwaliteit en gunstig toekomstperspectief. Deze parken kunnen als voorbeeld dienen.
  - Het verminderen van het aandeel 'zorgenkindjes' en tegelijkertijd het voorkomen van het afglijden van 'zorgenkindjes' naar de groep 'achterblijvers'. De 'zorgenkindjes' zijn parken waarbij de scores op kwaliteit en perspectief matig zijn. En als hierbij geen impuls komt, kunnen ze verder afglijden.
  - Het aandeel 'achterblijvers' tot het minimum te reduceren. De 'achterblijvers' zijn parken die zeer negatief op kwaliteit en perspectief scoren waardoor er in de huidige situatie geen toekomst als toeristisch bedrijf is. Voor deze bedrijven is het advies om in te zetten op transformatie van de verblijfsaccommodatie naar andere functies. Hierbij kan gedacht worden aan: tijdelijk wonen, buitenlandse werknemershuisvesting, permanent wonen of teruggeven aan de natuur.

Conclusie inventariserend veiligheidsbeeld

Eén van de voornaamste conclusies uit het onderzoek is dat er nog weinig zicht is op de problematiek op vakantieparken, campings en jachthavens. Het advies aan betrokken professionals is daarom ook om meer inzicht te krijgen in de situatie op de vakantieparken, campings en jachthavens.

Aanbeveling

De belangrijkste **aanbeveling** op basis van de onderzoeken is het aanstellen van een **verkenner** die samen met gemeenten en ondernemers tot een gezamenlijke opgave komt. De rol van de verkenner zou in eerste instantie vooral moeten liggen op het verkrijgen van draagvlak en inzicht in de urgentie bij de verschillende stakeholders. De inhoud van het vitaliteitsonderzoek en het inventariserend veiligheidsbeeld dient daarbij als het inhoudelijke vertrekpunt.

Ons besluit

Op basis hiervan is door GS besloten om een **stuurgroep** met gemeenten en ondernemers/Hiswa-Recron op te richten die de opdrachtgever wordt van deze verkenner.

Provinciaal beleid

De provincie Utrecht is de afgelopen jaren op diverse wijzen met deze problematiek bezig geweest. Vanuit het ruimtelijk actieprogramma is gezocht naar mogelijkheden voor flexibiliteit (bijvoorbeeld de Handreiking Verblifsrecreatie en Natuur, die in 2014 verscheen, als ook naar manieren om de illegale permanente bewoning te voorkomen en verminderen. Verder is op de Utrechtse Heuvelrug een innovatietraject uitgevoerd waarbij gezamenlijk met ondernemers gekeken is naar een aanpak voor de toekomst. Er wordt nu gekeken hoe hieraan gevolg gegeven kan worden. Ook is een overleg met gemeente De Ronde Venen gestart over een aanpak voor de vakantieparken, naar aanleiding van de vitaliteitsscan die zij al eerder zelf heeft laten uitvoeren. Gemeente De Ronde Venen verkennen gezamenlijk een aanpak voor een tweetal pilots.

In het coalitieakkoord 2019-2023 'nieuwe energie voor Utrecht' is aangegeven dat samen met gemeenten en ondernemers een integrale aanpak voor de verblijfsrecreatie zal worden opgesteld.

In de Ontwerp- omgevingsvisie van de provincie (POVI) is rekening gehouden met deze integrale aanpak. De volgende tekst is in de omgevingsvisie opgenomen:

Wij streven naar voldoende vitale vakantieparken/recreatiewoningen voor verblijfsrecreatie. Dit is gericht op voldoende kwaliteit van het verblijfsrecreatief aanbod dat aansluit bij de vraag van de bezoeker. Hiermee wordt toegewerkt naar een vitale en duurzame vrijetijdssector. Verpaupering en oneigenlijk gebruik zoals permanente bewoning en ondermijnende criminaliteit is ongewenst.

In een aantal gemeenten speelt permanente bewoning van recreatiewoningen al langdurig. Om een effectieve aanpak van bestaande permanente bewoning landelijk, provinciaal en regionaal mogelijk te maken, kiezen wij voor een integrale gezamenlijke aanpak, samen met betrokken gemeenten en andere partners. Bij de integrale

aanpak wegen we de economische, sociale, woon-, veiligheids- en natuuraspecten mee. We stimuleren duurzaamheid. Het staat voorop dat vakantieparken gezond en vitaal zijn. Voor parken met een uitzichtloos toekomstperspectief willen wij met pilots zoeken naar oplossingen. Transformatie naar een andere bestemming kan dan een mogelijkheid zijn.

Landelijk beleid

Landelijk is voor 2018 – 2020 een Landelijke Actie-agenda Aanpak Vakantieparken opgesteld.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/11/29/actie-agenda-vakantieparken-2018-2020>.

Vanuit deze actie-agenda heeft de provincie Utrecht vanuit BZK een financiële impuls ontvangen en die aangevuld met eigen middelen.

BZK heeft besloten om na 2020 door te gaan met de actie-agenda. In het najaar wordt met de partijen, waaronder de provincies, bekeken hoe het vervolg vorm te geven.

Binnen de landelijke actieagenda worden onderstaande thema's benoemd.

1. Economisch: Stimuleren van een vitale verblijfsrecreatiesector;
2. Ruimtelijk: Transformatie, sanering en herstructurering van het aanbod. Het feitelijke gebruik van vakantieparken in overeenstemming brengen met de bestemming of onderzoeken of een andere bestemming wenselijker is;
3. Sociaal/Wonen: Beëindigen van slechte woon- en leefomstandigheden. Vinden en geven van voldoende (sociale) huisvesting en ondersteuning.
4. Veiligheid: Het in beeld brengen en beëindigen van overlast, criminaliteit en andere ondermijnende activiteiten op vakantieparken.

Voorgeschiedenis

In het coalitieakkoord 2019-2023 'nieuwe energie voor Utrecht' wordt aangegeven samen met gemeenten en ondernemers een integrale aanpak voor de vakantieparken op te stellen. Daarom is besloten een opdracht te verlenen voor een onderzoek naar de vitaliteit van de vakantieparken, campings en jachthavens en jachthavens 2019.

Essentie / samenvatting:

De provincie heeft een onderzoek laten doen naar vakantieparken, campings en jachthavens in de provincie Utrecht en Wijdmeren, om een beter beeld te krijgen van de kansen voor ontwikkelingen en bedreigingen door oneigenlijk gebruik en verrommeling. Dit recent afgeronde onderzoek is een startpunt voor een integrale aanpak. Daarnaast heeft de provincie in overleg met de Taskforce Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) Midden- Nederland gevraagd een inventariserend veiligheidsbeeld op te stellen van alle vakantieparken, jachthavens en campings van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht en gemeente Wijdmeren in de provincie Noord-Holland.

De Gemeente Wijdmeren heeft gevraagd om te kunnen deelnemen aan dit onderzoek, omdat de gemeente geen onderdeel was van eerder onderzoek in Noord-Holland. De provincie Utrecht heeft hiermee ingestemd vanwege de link met het plassengebied in de provincie Utrecht en de samenwerking met RIEC (het RIEC werkt voor Utrecht, Gooi- en Vechtstreek en Flevoland).

De belangrijkste aanbeveling is om een **verkenner** aan te stellen die aan de slag gaat met het vergroten van draagvlak en het opstellen van een gezamenlijke integrale visie en programma-aanpak vitale vakantieparken.

Wij hebben besloten om met betrokken gemeenten en ondernemers/Hiswa-Recron een **stuurgroep** in het leven te roepen, die opdrachtgever wordt van deze verkenner.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Gezamenlijke stuurgroep opgericht

Opdracht aan verkenner verleend

Financiële consequenties

jaar		Totaal Besteed	Totaal beschikbaar voor verblijfsrecreatie	Beleidsdoel 7.2. Bevorderen goed openbaar bestuur (matching met impuls BZK)	Beleidsdoel 4.8. Stimuleren en regisseren (internationaal) toerisme
2019		75.000		75.000	
2020			150.000	75.000	75.000
2021			150.000		150.000
2022			125.000		125.000

Aangezien de vervolgstap van de aanpak vitale vakantieparken na het onderzoek pas gemaakt kan worden zal het accent van de inzet van middelen in 2020 in de tweede helft van het jaar liggen.

Eventuele extra middelen. Mogelijk vanuit BZK voor de Landelijke Agenda Vakantieparken vanuit het vervolgprogramma na 2020. Daarnaast wordt gekeken waar er aanvullende middelen zijn vanuit een samenloop met andere beleidsvelden. Te denken valt aan middelen voor het flexwonen, waarvoor vanuit het ministerie van BZK middelen beschikbaar zijn of middelen die vanuit integrale gebiedsgerichte opgaven beschikbaar komen

Vervolgprocedure / voortgang

Wij stellen voor in het najaar een bijeenkomst te organiseren, waarin wij u bijpraten en waarin de resultaten van het onderzoek naar de vitaliteit van de recreatieparken en jachthavens presenteren.

Als er met partijen gezamenlijk een aanpak tot stand is gekomen wordt u daarover geïnformeerd.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennismemen van het onderzoek naar de vitaliteit van de vakantieparken, campings en jachthavens in de provincie Utrecht en het inventariserend veiligheidsbeeld door het RIEC Midden-Nederland dat in overleg met de Taskforce Georganiseerde Ondernemende Criminele activiteit is uitgevoerd.

Na de zomer een statenbrede bijeenkomst in te plannen in overleg met de griffie en hierin een presentatie over de uitkomsten van het onderzoek en een toelichting over de vervolgstappen te geven.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,